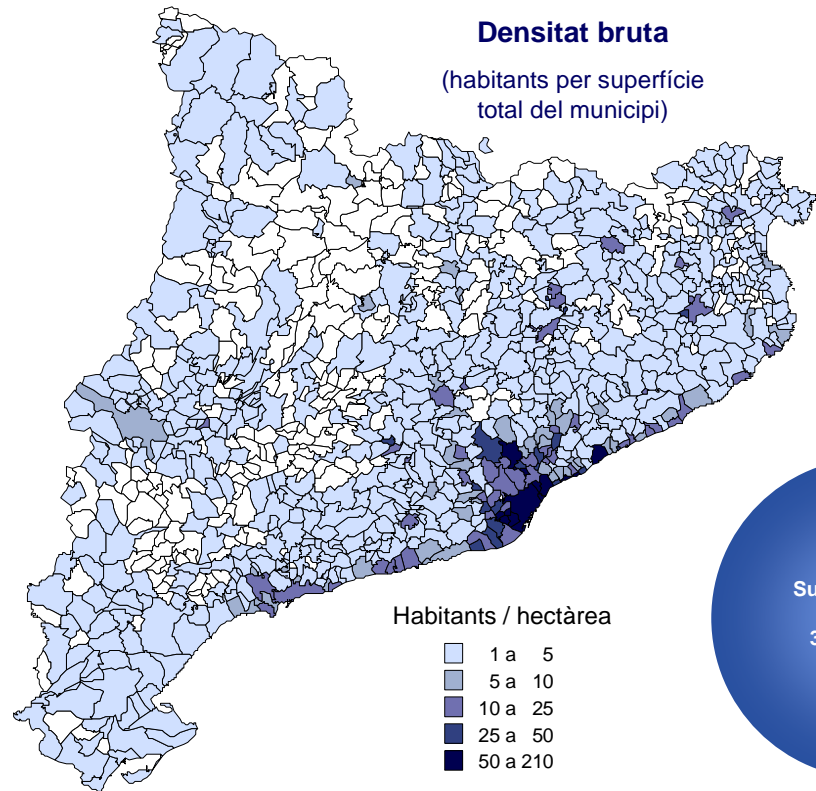

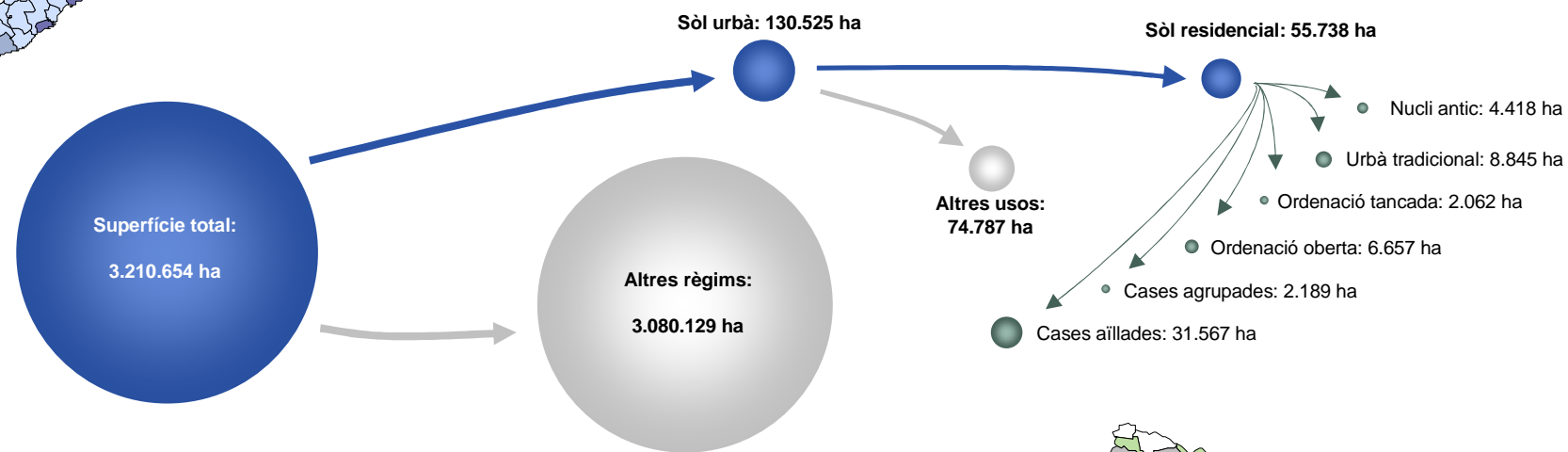
Densitat neta de població dels municipis catalans

Densitat bruta
(habitants per superfície total del municipi)

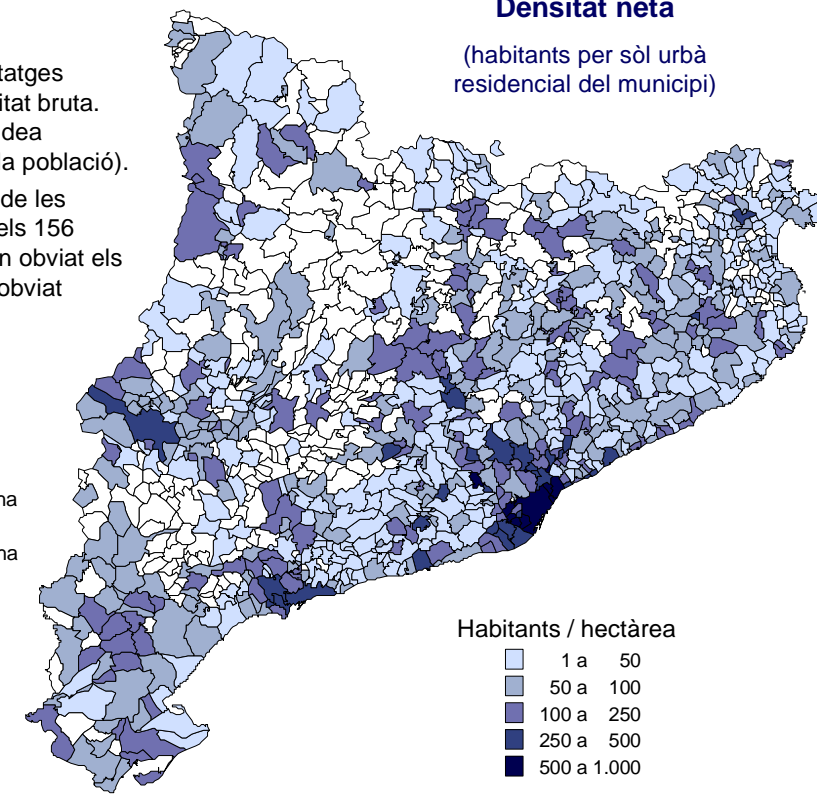

La densitat neta de població permet conèixer el rendiment del sòl residencial en termes de població. Com a indicador presenta dos avantatges principals. En primer lloc, considera únicament la superfície destinada a ús residencial i no la superfície total del municipi, com fa la densitat bruta. En segon lloc, considera directament la població i no únicament l'edificabilitat. D'aquesta manera, la densitat neta de població dona una idea sintètica de l'aprofitament del sòl residencial (en no considerar els altres usos) i de la seva ocupació efectiva (en considerar directament la població).

La present làmina parteix de les dades de qualificacions del Mapa Urbanístic de Catalunya (MUC) corresponents a 1 de gener de 2009 i de les dades de població del padró corresponents a la mateixa data de referència. L'ús de les dades d' MUC ha obligat a obviar la informació dels 156 municipis que a la data de referència encara no disposaven de cap figura de planejament urbanístic municipal aprovada. Igualment, s'han obviat els cinc municipis que no comptaven amb superfície de sòl residencial. Finalment, i per tal de garantir la representativitat de les dades, s'ha obviat també la informació d'altres 100 municipis diferents dels anteriors la població dels quals no arribava als 250 habitants.

Densitat neta
(habitants per sòl urbà residencial del municipi)

La densitat bruta dels 685 municipis analitzats és de 3,22 habitants per hectàrea (la del conjunt de Catalunya, comptant els municipis descartats, que són en la majoria de casos els de menys població, és de 2,33 habitants per hectàrea), mentre que **la densitat neta de població és de 134,58 habitants per hectàrea.**

Darrera d'aquesta mitjana es troben des de valors inferiors als 10 habitants per hectàrea als més elevats corresponents a municipis de característiques eminentment urbanes: Badalona 659, Barcelona 673, Sant Adrià de Besòs 692, Cornellà de Llobregat 709, Santa Coloma de Gramenet 722, Badia del Vallès 854, l'Hospitalet de Llobregat 900 i, finalment la Llagosta, que amb 905 habitants per hectàrea de sòl residencial és el municipi de Catalunya amb un major aprofitament del seu sòl urbà residencial.

Densitat neta de població i tipologia d'edificació

La densitat neta de població respon, lògicament, al volum de residents i a la quantitat del sòl urbà residencial. Però també, en bona part, a la tipologia d'edificació. En aquest sentit, cabria esperar que allà on l'edificació fos més densa, és a dir, on la proporció de cases aïllades fos menor, la densitat neta de població fos més elevada. L'existència d'aquesta correlació mostraria uns paràmetres d'ocupació per habitatge més o menys semblants arreu del país.

Ara bé, la comparació entre ambdues variables no sempre corrobora de manera absoluta aquesta hipòtesi. D'una banda, és cert que allà on les tipologies d'edificació corresponen majoritàriament a cases aïllades no es troben densitats netes de població elevades, segurament per impossibilitat física.

D'altra banda, també és cert que hi ha una tendència clara a mostrar menors densitats netes de població on les tipologies aïllades són més freqüents i a anar augmentant aquesta densitat a mesura que van guanyant protagonisme els teixits corresponents a cases agrupades, ordenacions obertes, ordenacions tancades i nuclis tradicionals, de manera que les densitats netes de població més elevades només es donen allà on el percentatge de cases aïllades és mínim.

Ara bé, on aquest percentatge de cases aïllades és mínim també es troben amb certa freqüència densitats netes de població baixes. De fet, més d'una quarta part dels municipis analitzats responen a aquestes característiques (àrea grisa del gràfic). En aquests municipis es trobarien, per tant, àrees compactes i d'una certa densitat edificatòria, i per tant amb un nombre elevat d'habitatges, però on hi resideix un volum de població relativament baix o molt baix.

Diverses causes poden explicar aquest desajust, des del despoblament d'alguns municipis rurals que pot arribar a afectar grans extensions dels nuclis tradicionals a l'existència de noves promocions d'habitatge encara per ocupar o, com sembla més probable en bona part dels casos, l'existència d'una elevada proporció del parc residencial constituït per segones residències en forma de cases adossades o habitatges plurifamiliars (apartaments).

Al costat dels municipis amb gran predomini de cases aïllades i que conformen, per tant, un model urbanístic de baixa densitat i altament consumidor de sòl, aquestes àrees d'elevada densitat d'habitatge però de baixa densitat de població representen el gran repte per a l'ordenació eficient del sòl residencial, ja que comporten elevats consums de sòl per allotjar de manera permanent a poca o molt poca població.

Densitat neta de població i % de cases aïllades

